

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţi, Joi şi Sâmbătă

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Pentru biserică.

Sibiu, 30 Octombrie n.

Tânguiri amare am cetit în numerii din urmă ai confratelui din Bucureşti „Apostolul”, asupra modului cum e tratată biserica ortodoxă română din partea unor primării din regatul român.

Se fac economisări, — așa ni-se spune, — pe toate liniile în bugetele bisericilor, și toate în detrimentul bisericei însăși; pentru-că pe unele locuri s'au cassat posturile de cantori, s'au șters spesele încălțitului bisericilor în decursul lunilor de eamnă, ba s'ar fi redus chiar și salariile preoților și s'ar fi șters serbările hramurilor, încopciate cu spese, — și alte de acestea.

Lucruri întristătoare; nu pentru faptul dat, ci pentru-că preste tot există posibilitatea la frații nostri din regat, ca lucrurile să se pōtă întâmpla așa cum ni-se spune că s'au întâmplat.

E întristătoriu întâiu de toate faptul, că biserica dreptmăritore română din România liberă e pusă cu totul sub conducerea statului și prin urmare și la discrețiunea statului, ale cărui organe — pōte fără voce, — comit apoi acte cari pot să aibă de urmare subminarea cu deservșire a autorității bisericei. Și mai întristătoriu e însă faptul, că atunci când organele statului vin și detrag interesicii aceea ce-i compete și ce datore sunt să-i dea, amăsura în voielilor legate probabil atunci, când statului au fost acordate drepturi de ingerență în afacerile bisericei, *independente din capul locului*: cei chemați să grijescă de existența și de înaintarea bisericei, vin și se tânguesc și aruncă vina pe guvern și pe organele sale! De ce??

Ne permitem a ne spune părerea, că e greșită calea aceasta; pentru-că biserica noastră nu statul a ridicat-o, ci credincioșii ei, cari earăși, nu au primit-o de-a gata, ci au întemeiat-o *prin sacrificii*, și tot prin sacrificii au să o susțină și mai departe.

Nu dă statul aceea ce e de lipsă pentru biserică? Să dea *credincioșii*, căci datorința lor este să aducă jertfă pentru biserica lor.

Vor fi în România și alte biserici afară de cea română gr.-or. și știm bine că sunt, cum e: biserica r. catolică, biserica luterană a Sașilor, biserica reformată a Magiarilor, biserica grecăscă și bulgărească, și altele. Primesc ore și acestea de la stat, respective dela primării aceea ce le trebuie, până chiar și luminări și vin pentru săvșșirea sfintei taine a euharistiei? De unde! Toate trebuințele, tot ce se cere pentru întreținerea bisericilor acestora, vine dela *credincioșii*. De ce n'ar pute să facă ore asemenea și frații nostri din regat, — scuturându-se cu deservșire de sub epitropia statului, care cu toate că e stat român, și organele sale sunt nu numai de o limbă, ci chiar de aceeași lege cu credincioșii bisericei noastre, — totuși e stat, și are alte griji, alte scopuri și alte datorințe, nu numai aceea de a face tot ce se cere pentru biserică!

Pentru biserică au să facă ce e de lipsă credincioșii însăși; și statul e dator să dea ajutor numai acolo, unde

credincioșii, pe lângă totă bunăvoința, nu pot aduce pentru biserică jertfele cari li-se cer.

Ore unde am fi ajuns noi, cei din regatul ungar, cu biserica noastră, dacă le așteptam toate de la stat și le ceream toate de la stat? Nici urmă n'ar mai exista astăzi din ea! Dar' am conservat-o și am înălțat-o din propria noastră sărăcie, din jertfele aduse din partea credincioșilor, pentru-că statul nu ni-a dat și nu ne dă nici astăzi nimica. Și așa o vom ține și în viitoriu, prin sacrificii, jertfind pentru biserică.

Și așa fac la noi și celelalte biserici, toate. Fie-care e susținută prin însăși credincioșii ei, de la cari se cere nu numai credință și alipire, ci și *zel de jertfire*; ba pōte acesta din urmă în măsura cea mai mare, fiind-că în însușirea acesta sunt intrupate toate celelalte. Și se nu se uite, că pe lângă biserică, noi, cei de aici, avem să ne îngrijim încă și de școla noastră, română și confesională, care earăși din sudorea credincioșilor e susținută, și care reclamă aproape mai mari sacrificii decât biserica însăși. Frații din Regat sunt însă dispensați de acesta sarcină, pentru-că statul lor național fiind, instrucțiunea publică, luată în mână de sale, în spirit național se face. De ce se nu pōtă aduce deci credincioșii barem jertfele cerute exclusiv pentru întreținerea bisericei lor, și de ce se le aștepte și se le cēră toate de la guvern și de la organele sale??

În viitoriu nu pōte străbate nimeni. Pot să vină zile și mai frumoase pentru regatul român, dar' pot să vină și zile grele și de grea cercare. Pentru-că așa e în lume: state se nasc și state dispar. Biserica însă rămâne, pentru-că biserica e vecinică. Sacrificiile credincioșilor o susțin! La aducerea de sacrificii am dori deci să fie îndemnați și îndatinați și frații din regat, cu privire la biserica, ca astfel biserica lor să redobândescă încet cu încetul independența care i-se cuvine.

Nu ca înfruntare le scriem acestea, ci ca temă de meditare, pentru-că chestia e de importanță vitală pentru biserica română din regat și merită, ca cei chemați să mediteze asupra ei.

Din Austria. Situația, care în zilele din urmă era foarte nesigură în ceaaltă parte a monarhiei, s'a îndreptat spre bine, dându-se asigurare guvernului, din toate părțile, că reichsrath-ul va intra în soluțarea ordinii de zi și nu va pune pedeci activității parlamentare. Astfel pericolul unei crize de cabinet e pentru data aceasta de nou delăturat, și numai svonul despre retragerea ministrului ceh Rezek se mai menține.

Din parlament. În ședința de ieri, Marți, a dietei magiare, ținută sub conducerea președintelui de etate *Fabinyi*, fost ministru de justiție, deputații și-au prezentat credenționalele, pe baza cărora dieta s'a împărțit în secțiuni de verificare. În ședința de astăzi se vor face verificările, ear' mâne, Joi, dieta va pute procedea la alegerea biroului. Președinte va fi ales contele *Apponyi*, căruia partidul de la putere îi va oferi în conferința ce o va ține astăzi sēra această înaltă demnitate; ear' cei doi vicepreședinți vor fi luați asemenea din partidul liberal, care nu s'a învoit să fie cedat kossuthistilor un loc de vicepreședinte, cum se făcuse planul mai nainte.

Deschiderea parlamentului.

Luni, 28 Octombrie, la orele douăsprezece, s'a făcut în palatul regal din Buda deschiderea solemnă a parlamentului ungar.

Actului de deschidere i-a premers oficiarea serviciului divin, săvșșit de primatele catolic *Vaszary*, în capela curții, și în prezența Monarchului, care în urmă s'a retras în departamentele sale.

Puțin înainte de orele 12 anunțându-se Maiestății Sale că magnații și deputații sunt întruniți în sala tronului, — Monarchul a intrat în sală cu ceremonialul obișnuit, a urcat tronul și punându-și calpagul pe cap a cetit cu voce tare și clară mesajul de tron, prin care declară de deschisă noua sesiune parlamentară.

Afară, un batalion al regimentului 69 de infanterie a dat onorurile cuvenite militare, ear' musica militară a intonat *imnul poporal*.

După cetirea mesajului de tron, M. Sa a părăsit sala, cu suita sa, în ordinea în care și a făcut intrarea în sală.

Cuvântul de tron, rostit în fața magnaților și a deputaților țării, a fost de următorul cuprins:

Stimați Domni! Magnați și Deputați! Nouă iubiți Credincioși!

Cu încredere și speranță vă salutăm la începutul acestei sesiuni dietale.

Aveți misiunea de a rezolva probleme de mare importanță.

Vor mai fi necesare dispozițiuni legislative aproape pe toate terenele vieții publice, pentru-ca iubita Noastră Ungarie să ajungă acel grad al dezvoltării spirituale și materiale, la care cu întregă căldura inimii Noștre părăntesci dorim să o ridicăm.

Intră problemele ce așteptă rezolvare, în primul plan e cestiunea de mare însemnătate a *situației economice*.

Dieta trecută a regulat pe basă interimală afacerile comerciale dintră țările Coronei Noștre ungare și dintră celelalte regate și țări ale Noștre.

Afacerile acestea, în puterea importanței lor mari, ce o au asupra întregii vieți economice a țării, recer, în spiritul art. de lege XII din 1867, regulare stabilă pe basa planării juste și ecuitabile reciproce.

În scopul pregătirii convențiunilor comerciale internaționale, de hotărâtoare însemnătate pentru raporturile economice, este necesar înainte de toate, conform art. de lege XXX din 1899, statorirea de nou a *tarifei vamale generale*, care e chemată să apere toți ramii productivității economice: *interesele agricole și cele industriale deopotrivă și consonant*.

Va forma obiect al îngrijirii DVostre transacția financiară cu Croația-Slavonia, ce are a se încheia în înțelesul art. de lege XXX din 1868.

Pe baza dreptății și equității și pe lângă reciprocă bunăvoință va succeda a rezolva spre mulțămire și această problemă.

Problemă de mare importanță va forma pentru dieta actuală *statorirea contingentului de recruți* în cadrele sistemului apărării patriei, de ore-ce legea referitoare esă din valabilitate.

Nici un stat nu se pōte subtrage de la îngrijirea pentru armata sa. Pentru-că cea mai mare garanță a siguranței și existenței unui stat constă în propriile lui forțe.

Patriotismul și înțelepciunea D-Vostre va afla modalitatea care în proporțiune cu forțele materiale ale țerei să asigure cu recerut efect aceste mari interese de stat.

Legile create în dieta trecută în interesul *îmbunătățirii administrațiunei publice* au designat deja direcția și metoda creării ce au să urmeze.

Proiectul de lege despre prevederea agendelor de *cassă și exactorat ale municipiilor*, e condiție primordială pentru-ca agențele publice să fie unificate și simplificate, în interesul contribuenților.

Regularea cestiunei *imigrărilor și emigrărilor* nu mai pōte fi amânată; în legătură cu acesta devine necesară înființarea *poliției de stat la frontierele țării*.

Una dintră problemele mai de însemnătate ale dietei actuale va fi crearea de *reforme pe întreg terenul administrațiunii publice*, pe base unitare și consonante, cari vor fi a se realiza gradat.

Acastă creațiune de mare însemnătate va atinge adânc întreg organismul municipal și comunal și cestiunea tutoratului și a disciplinării

Reforma va trebui să mănecă din aceea ideă fundamentală, ca deoparte voința statului, depusă în legi, să se pōtă valida cu efect, ear' de altă parte, să se organizeze, în cadrele acestea, *autonomie municipală și comunală* plină de viață, care să îndeplinească totodată și controla vigilență a administrațiunii publice!

La acesta se va adauge o *pragmatică de serviciu*, în a cărei elaborare se va scōte în relief responsabilitatea individuală a organelor executiv.

Reforma *dărilor directe* e așteptată cu drept cuvânt din partea țerei.

Scopul acestei reforme e așezarea cestiunei contribuționale pe basă unitară și justă.

Reforma va avē să se estindă preste partea materială a cestiunii până și asupra administrării dărilor, cum și la modificarea corăspunșătoare a organizațiunii de acum a administrațiunii publice financiare.

Referințele *mineritului*, ale unuia dintră eminenții rami ai productivității noastre industriale, vor avē să fie puse pe base moderne prin *legea montanistice*.

În scopul regulării definitive a operațiunii privitoare la *regularea valutei* se vor face la timpul recerut propunerile necesare.

Guvernul Nostru va conlucra și de aci încolo, pentru-ca cestiunea organizării autonomiei bisericei catolice din Ungaria să capete o astfel de rezolvare, care să fie aptă a realiza spre *generală mulțămire* această instituțiune de mare importanță.

Chestia întregirii dotațiunii preoților, conform articolului de lege XIV din 1898, va primi rezolvare finală prin regularea congruei catolicilor de ambele rituri, — *cu cooperarea înaltului cler*.

Pe întregă linie a instrucțiunei publice și a educațiunei sunt luate în vedere dispozițiuni, cari asigură cooperarea spre un întreg, și cari mai ales pe terenul instrucțiunii *juridice* și al instrucțiunei *poporale* va reclama cooperarea D-Vostre.

Situația nefavorabilă a economiei de câmp, a industriei și a comerului, formeză una din cele mai principale griji ale Noștre de Domnitoriu. Guvernul nostru e deplin conștiu de gravitatea chemării sale și de aceea, că la opera îmbunătățirii situației economice trebuie să contribuie deopotrivă toate ramurile administrației.

Problema economică a viitoriului apropiat o va forma: ajutorarea productelor naționale și a muncii naționale, în consonanță

și în toate direcțiunile; promovarea activității private, prin investiții rodnice, amăsura puterilor financiare ale statului; dezvoltarea drumurilor naturale maritime și crearea de drumuri maritime artificiale; dezvoltarea pieței pe seama produselor noastre agricole și industriale; conservarea piețelor din străinătate, pe lângă concurența ce crește, și acapararea de piețe noi; purtarea de grijă asupra chestiunii de asociere.

Ce se atinge deosebi de agricultură, dintr-o dispoziție legislativă luată în plan în mai multe direcțiuni, amintim: regularea fundamentală a reprezentării prin specialiști în chestii agronomice, a colonizării și a împărțirii de pământ. Ear' pe terenul industriei și al comerțului, sunt luate în prospect dispoziții importante, în scopul ridicării circulației, și a etnificării ei, cum și în scopul dezvoltării comunicației pe apă și pe căile ferate.

Lucrările pentru crearea unui port comercial în Budapesta se continuă.

Proiectul de lege, referitor la *căile ferate vicinale*, e chemat a asigura chestiei acesteia o basă mai tare și o dezvoltare mai sănătoasă.

Planuita modificare a *legii industriale* are de scop la mărirea industriei puterea cooperativă, ridicarea pregătirii și a destoiniciei în concurență.

Ca continuare a *reformelor sociale* e luată în vedere, în alte, rezolvarea chestiei asigurării muncitorimii în contra accidentelor: Reclama dispoziției și regularea comerțului ambulant și chestia *tîrgurilor*, apoi chestia concurenței neonestă și statificarea *măsurilor*.

În toate acestea născuța este: *scu' și dezvoltare unitară pe seama forțelor economice și sociale ale națiunii*.

Pe terenul *justiției*, crearea procedurii procesuale pe bazele *verbalității* și ale *nemijlocirii* va reclama cât mai curând munca Dvostre. La acesta mai vin adăugate dispozițiile cu privire la modificarea *legii penale*, la accelerarea regulării de *cărți fondare* și la regularea de nou a dreptului de proprietate în *cărțile fondare*.

Și până când va pute fi realizată crearea unui *cod general civil* și *modificarea legii comerciale*, pe baza pregătirilor făcute în mod sistematic, — se află de necesară regularea în mod prealabil a unelor raporturi din viața economică.

E de sperat, că *noua procedură penală militară*, care va sta la înălțimea științei moderne de drept, dar' din greutatea isvoare din natura lucrului nu a putut fi compusă până acum, — va pute să fie prezentată încă sub durată sesiunii actuale parlamentare.

Obiect al îngrijirii Dvostre va mai forma *ameliorarea sorții funcționarilor de stat*. Guvernul nostru va prezenta în curând proiect de lege cu privire la acesta, care va fi acordat să garanteze, cu satisfacerea justelor pretensiuni, amăsura puterilor financiare ale statului, treptata executare a îmbunătățirii de

salariu, începând de la clasa mai de jos a funcționarilor.

Sunt mari problemele pe cari le aveți înaintea.

Munca ridicării și întăririi statului magiar nu permite stagnare și nu suferă întrerupere.

Avem încredere în patriotismul și înțelepciunea D-Vostre, că prin perseverență neslăbită veți săvârși muncă rodnică.

Pe lângă acesta Ne punem încrederea în priceperea trezvie a națiunii, prin care va înțelege, că legea numai scut îi întinde și garanță îi procură, și în tenorul cărei priceperi va ști, că chiar și cele mai salutare dispoziții guverniale și legislative pot numai să promoveze, nu însă să creeze consolidarea și bunăstarea spirituală și economică a popoarelor.

Națiunea trebuie ea însăși, prin laboriozitate perseverență și prin spirit public patriotic și sănătos să-și câștige aceste bunuri.

Dacă societatea va fi pîntrună de această conștiință, și de această născuță va fi condusă, atunci țara va fi capabilă și destul de forte pentru a-și îndeplini misiunea aceea, pe care i-o prescriu marile ei tradiții istorice și marile scopuri naționale.

Concordia intimă cu aliații Nostri și raporturile prietenești permanente bune cu toate Puterile, Ne permit a spera, că providința nu ne va lipsi de binecuvântările păcii.

Domnii! Magnați! și Deputați!

Sub povara laborei de-ve putere conștiința aceea, că în mâinile D-Vostre este depusă fericirea generațiilor, și că munca D-Vostre conștiință și sacrificătoare, consacrată cauzelor națiunii, va fi răsplătită cu recunoștința generațiilor viitoare.

Implorăm binecuvântarea lui Dumnezeu asupra activității D-Vostre, Vă poftim perseverență și succes la munca D-Vostre și în acel nou palat, pe care Ungaria milenară și-l a ridicat, spre gloria constituției sale strămoșești și spre a-și fi simbol permanent.

Prin aceasta, asigurându-Vă de grația Noastră regală, declarăm dieta de deschisă.

Sistemul bisericilor ortodoxe autocefale.

(Urmare.)

Biserica rusă fiind că a primit lumina evanghelică de la biserica de Constantinopol, și la început era avisată a fi îngrijită și condusă de patriarhia ecumenică, mai ales din cauza stărei aprăbe barbare în care se afla atunci poporul rus, a fost administrată biserică de timp de biserica patriarhiei ecumenice. La 1051 Ieroslav, următorul lui Vladimir, a voit a face biserica rusă autocefală, precum avea tot dreptul a fi, căci stat independent, după principiul dominant în Biserica de Orient, trebuie să aibă și biserică independentă. Dar' următorii săi având în vedere starea culturală a țării, care era încă în mare întunecare, și sperând ajutor din bunele relații și îngrijirea ce o aveau din

partea patriarhiei ecumenice, n'au urmat exemplul lui Ieroslav. Astfel Biserica Rusă devine autocefală abia la finea secolului al XVI (anul 1589), când metropolitul de pe atunci al Moskvei, sub Patriarchul Ieremia II, a fost ridicat la demnitatea de Patriarch, devenind astfel biserica rusă biserică patriarhală, demnitate pe care Petru cel Mare, la anul 1721, a transformat-o în biserică Sinodală, substituind patriarhatului sinodul administrativ, cu reședința în Petersburg.

La anul 1740 a devenit autocefală și biserica creștinilor ortodoci din Imperiul Austriac, cari ridicându-se la mai multe milioane au fost în urmă împărțiți bisericesc în trei biserici ortodoxe independente: a) A Sârbilor din Austria, sub arhiepiscopul din Carlovitz și ale Românilor sub arhiepiscopii din Sibiu și Cernăuț; acestui din urmă aparținând și Rutenii. Toate acestea s'au făcut conform spiritului ce însușește și conduce administrațiunea biserică în biserica de Orient. Astfel Rușii, creștinii ortodoci din Austria, Românii, Sârbii și chiar Bulgarii, fiind state politice independente, au trebuit să-și aibă și bisericile lor independente.

Chiar și Grecii, pentru aceleași rațiuni, înființând la anul 1830 regatul Greciei, nu era posibil să nu ceară, ca și biserica regatului lor să fie independentă și autocefală. Se cunoștea, ca și aici să se aplice același principiu. Trebuia și aici, ca formelor politice libere și independente să urmeze și ordinea biserică liberă. Trebuia, ca episcopii regatului grecesc să aibă o autoritate înaltă biserică proprie a lor. Pentru această omenie cei mai însemnați politici, clerici și învățați, cu toții s'au pronunțat pentru ideea, că independenței politice să urmeze și independența religioasă a bisericii regatului grecesc. Pentru această idee s'a luptat încă din anul 1821 marele Corais, primul dintre erudiții greci mai însemnați, după eucerirea Constantinopolului. (Indemnuri politice ale lui Corais Therian în Viața lui Corais III, 131). Într-o cea mai călduroasă apărare a acestei idei au fost și Farmakide, Vamva, Anastanda, Duca, și toți clericii mai distinși, cum chiar și arhierii regatului.

În conformitate cu această idee apărută de toți cei ce voiau binele regatului și al bisericii, și conform canoanelor și principiilor cari domneau în administrațiunea bisericilor ortodoxe, de la început, și așa precum s'a făcut cu celelalte state cari aveau biserici ortodoxe (Rusia, Austria), arhierii regatului elenic, după invitațiunea guvernului, au proclamat în ziua de 22 Iulie 1833, în Nauplia, independența bisericii regatului grecesc, și s'a constituit sinodul compus de cinci membri, ca cea mai înaltă autoritate biserică independentă, care să conducă afacerile bisericesci. Atunci s'a făcut legea organică și toate legile necesare pentru organizarea bisericii; ca: legea episcopilor și celelalte. Această independență a fost proclamată și de constituțiunea din 1844, prin cele două dintâi articole ale sale, cari au fost reproduce și în constituțiunea din 1864. Legea organică din 1833 s'a modificat în unele din părțile

sale în 1852. Atunci Patriarhia ecumenică dând tomul sinodic, prin care recunoștea cele efectuate în Grecia, a cerut modificarea legii organice. Unele din cele pretinse de patriarhie s'au primit, nu însă toate, căci legea organică a rămas pe aceleași baze, pe cari se crease. În Grecia deci, în 1833 nu s'a făcut alt-ceva de cât aceea ce se făcuse în tota lumea ortodoxă. S'a făcut aceea ce trebuia a se face. Aceea ce cereau canoanele, usul păstrat de secole în biserica Orientului; aceea ce se făcuse înainte de 1833 și s'a făcut și după aceea la toate popoarele ortodoxe: la Ruși, la Ortodocșii din Austria, la Români, Sârbii și ceilalți. Grecia nu putea face excepție. Dacă s'ar fi făcut, o astfel de excepție ar fi fost ceva derisoriu, ne-regulat, un lucru neașteptat, o inovațiune, care ar fi fost cu desăvârșire contrară principiilor consacrate și practicate în administrațiunea biserică a bisericii Orientale.

(Va urma.)

NOUTĂȚI

Personal. Înaltpreasfinția Sa metropolitul *Ioan Metianu* a sosit a casă, de la Budapesta, cu trenul de azi după amiază de la 2 ore.

Ajutore pentru ascultătorii cursurilor notariale. Ministrul-president *Scell* a trimis cerculariu tuturor municipiilor în cauza ajutorării ascultătorilor cursurilor notariale. El însăși, ca ministru de interne, a licidat până acum în acest scop 23,370 corone.

† **Contele Paul Szécheny**, fost ministru de agricultură, a răposat Duminecă după amieză.

A XII-a expoziție de vite. Expoziția de vite de prăsiă, arangiată de reuniunea agricolă din comitatul Sibiuului Duminecă în *Ilmbav*, e a XII-a expoziție arangiată de această reuniune. Expoziția a avut succes multătoriu; din șapte comune s'au prezentat 100 esponenți, cu vite de rassa Pinzgau și de rassa albă ardelăne. S'au distribuit 34 premii în sumă totală de 200 corone.

† **Alexandru Paraschivescu Alpar**, pictor român, a răposat Joi (24 Octobrie) în *București*. Alpar a fost artist autodidact, a învățat pictura singur, fără a fi luat instrucție de la profesori, și s'a validat deosebi ca peisagist. A rămas după el, afară de operele sale de artă, o frumoasă colecțiune de *șesături și cusături românești*, pe cari le colectase cu scop de a înființa un muzeu pentru asemenea lucruri. Asemenea și o bogată colecțiune de *fotografii*, dintre cari deosebi cele luate de pe sculpturile în lemn, pe cari le-a aflat prin mănăstiri și biserici vechi, sunt de însemnată valoare. Avea adunat și un bogat material pentru studiarea întregii mișcări artistice din România începând cu secolul XV; ear' în timpul din urmă se ocupa cu arangierea unor modele pentru îmbrăcămintea școlarilor, inspirate de nota specială a artei române. Alpar era cu trup și suflet dedicat artei române; muncitor modest, gata să-și conlucre totdeauna cu munca și cunoștințele sale, când era vorba să se facă ceva ce ori-cât de lax ar fi stat în legătură cu arta.

FOIȘORĂ

„Clipe de repaus“

de „*Sorcovă*“.

Sub acest titlu nepretențios a apărut în *Brașov* un volum de schițe, scrise în ton sugubez, de — autorul „*Seratei-musicale-teatrale-declamatrice-literare din Șunturug*“. Dacă „*sorcovenia*“ dela Șunturug și alte foițe cari cu mândrie și numesc părinte literar pe „*Sorcovă*“ de acum, au cauzat cetitorilor clipe de plăcere, sigur nu mai puțin bine primite vor fi din partea cetitorilor „*sorcoveniile*“ publicate sub titlul de mai sus.

De altcum autorul a luat pseudonimul „*Sorcovă*“ numai dela apariția „*Drapelului*“ încăci, în care a publicat unele din schițele cuprinse acum în mănunchiu în *Clipele de repaus*. Despre aceste schițe și despre talentul autorului lor redactorul „*Drapelului*“ anunțând apariția *Clipelor de repaus* scria în Nr. 71 al „*Drapelului*“ următoarele:

„Intru adevăr titlu mai potrivit nici că se pōte. Obosiți de frământările zilei, îngrijorați de multele nevoi în lupta pentru pâinea de toate zilele, am căutat și găsit cu

belșug repaus în aceste lucrări escelente. Ne-am recules cetindu-le și recreați sufletesce am continuat veseli munca noastră grea, care ne constituie programul zilei.

Sorcovă a făcut cu foițele lui o adăncă impresiune asupra tuturor păturilor poporului nostru. Spiritul original, umorul descrierei, curățenia și frumsețea limbii, stilul ușor și plin de figuri și tropi surprinzători a captivat pe toți cetitorii.

Adevărată valoare artistică a *Sorcoveniilor* ni-o trădează și împrejurarea caracteristică, că în scurtul timp dela fondarea „*Drapelului*“ — căci cu „*Drapelul*“ de-odată s'a prezentat în literatura noastră *Sorcovă* ca *Sorcovă* — a făcut deja școlă...“

„Cât de adăncă impresie fac schițele lui *Sorcovă* asupra publicului denotă împrejurarea, că după publicarea foiletonului „*Moravuri contimpurane*“ s'au pornit în diferite colțuri ale teritoriului locuit de Români colecte pentru sormanul erou al schiței, care a rămas pe drumuri.

Nimic nu caracterizează mai elocvent adăncă impresie ce a făcut acel tip succes al foiletonistului nostru, decât această mișcare spontană, produsă în mai multe centre de cetitori. Probă învederată, că fantasia scrii-

toriului a reușit să creeze un tip perfect, adevărat, care a mișcat pe toți cetitorii.

Dar' cine n'a lăcrimat cetind pe sormanul *Fekete Jóska*? Sunt sentimentele unui popor subjugat, condensate și aduse la isbucnire în o epocă, în care a reînviat în conștiința păturilor largi ale poporului reminența gloriei străbune. Noveleta această va rămâne un giuvaer al literaturii noastre narrative.

Criticii din regat, cari de un timp încăci dau atențiune și mișcării literare dela noi, în tendința lor de a fi obiectivi și severi sunt câte-odată foarte nedrepti față de scriitorii nostri de dincoci. Și nici că se pōte altfel. Acești criticieni nu cunosc mediul nostru social.

Ei nu înțeleg lacrimile sfinte, cari pot didese ochii nostri când trecem prima-dată pe pământ liber român și vedem la frontieră pe Curcanul cu pușca la umăr. Ei nici nu visază ce revelare și elevare sufletescă produce în noi chipul acelui curcan, care pe ei sau îi lasă rece, sau trezește în ei aversiune contra guvernului, care nu-l îmbracă și hrănesce după exigențele timpului modern.

Ei vād în acel curcan victima politice de guvernament a țării, noi vedem sintesa

ilusiunilor noastre generose, din care alcătuim gloria numelui de Român. Prin urmare nu înțeleg nici sentimentele noastre. Dintre toți scriitorii din regat am găsit numai la dl Jorga, în o serie de articoli ce-i publicase acum vre-o doi ani în „*L'indpendance roumaine*“, aprecierea justă a acestui sentiment.

Dar' acesta e numai o notă a individualității noastre deosebite, produse prin deosebirea mediului nostru național. Dar' câte sute?! E dureros, că aceste până acum au fost numai în partea lor umoristică și ridicolă prinse de Caragiale. Dar' sub mantaua ridicolului din ochii agerului Caragiale, câte note sublime se ascund, note cari constituie entuziasmul nețermurit cu care resistă poporul nostru tuturor tentațiilor dușmănesci de a-l desființa.

Nu voim să prevenim critica din regat, ținem însă de acum să accentuăm, că „*Sormanul Fekete Jóska*“ e rupt din sufletul nostru, e un capd'operă, care la noi cei de dincoci își va susține încă multă vreme farmecul curat și încă multă vreme se vor vĕrsa lacrimi nobile, la cetirea acestei istorii...“

Volumul acum a apărut; iubitorii de lectură bună au ocaziune de a se convinge

Dumitru Popovici, celebrul baritonist, binecunoscut și publicului sibian, pe la începutul lunii Novembre va da un concert în Brașov.

Profesor — în rang de general. În Germania militarismul e așa de agreat, în cât abia de se vor afla d-oi notabilități, cari să nu aibă totodată și rang de oficer. Profesorul Robert Koch, de pildă, încă 'na-into cu nouă ani fusese numit colonel, ear' acum — după cum se raportază din Berlin — drept distincție pentru meritele câștigate pe terenul bacteriologiei, împăratul l'a numit general și la suite în corpul de armată sanitar.

Fiul — pentru tatăl său. Prin cercurile politice din Budapesta se vorbește, că pentru a face posibil bătrânului Tisza să ajungă totuși în parlament, va renunța la mandatul său, din colcul Urga, contele Stefan Tisza, fiul lui Coloman Tisza.

40.000.000 pentru lucrări publice. Cum vestesc ziarele magiare, guvernul a hotărât să iie în bugetul pe 1902 patruzeci milioane de corone pentru efectuarea de lucrări publice: clădiri, regulări de șosele, faceri de poduri, comande de vagoane, etc., pentru-ca astfel să deie sârăcimeii prilej de a avé lucru peste iarnă.

18.000 de orbi. În țera noastră sunt optsprezece mii de orbi. Pentru a face posibil acestor nenorociți să-și câștige pâinea de toate zilele prin munca lor proprie, există în Budapesta o „reuniune regnicolă pentru ajutorarea orbilor”. Fapte puține însă pot fi împărțite de binefacerile acestei reuniuni: prin instruire în lucruri pe cari orbii le-ar pute s-veni, prin angajarea la lucru și valorisarea lucrurilor făcute de acești nenorociți, — fiind-că reuniunea nu dispune de mijloace suficiente.

Mai zilele trecute reprezentanța Budapestei, de-și minerata capitală e înglodată în deficit de 4 milioane, a hotărât să cheme un ord călugăresc din Franța, să se stabilească în Budapesta, votându-i o subvenție de 100.000 de corone (Hotărârea e apelată la guvern). Dacă boierii din Budapesta așa mult le place să voteze subvenții, atunci mai bine să fi votat această sumă reuniunii pentru ajutorarea orbilor.

Eflucul emigrării. O apariție tristă a emigrării din țările nordice ale Uni-gariei e și faptul, că foarte mulți tineri obli-gați la serviciu militar sunt duși în lume străină, p-ote de când erau băiețandri încă. La asenările de acum, spre exemplu, în cer-cul Cașoviei (comitatul Abauj-Torna) peste două-sute de feciori, cari aveau să se presen-teze la asenare, n'au putut fi aflați niciari. Emigraseră de mult în America. Și acesta numai dintr'un singur cerc!

Verdictul poporului asupra coman-danților englezi. Fostilor generalissimi în războiul contra Burilor, în timpul din urmă nu le prea lăcesce soarele popularității. Pe Buller, fost comandant suprem înainte de Roberts, săptămâna trecută l'a destituit din postul de comandant al primului corp de armată, guvernul însuși, pentru unele enun-ciațiuni compromițătoare pe privire la fasa primă a războiului; ear' pe Roberts îl spală urit ziarul popular „New-Age” din Londra.

În acest ziaru cu tiragiu foarte mare, a apărut săptămâna trecută un articol, în care se spun la mândra lui Roberts următoarele: „În războiul acesta s'au întâmplat multe

lucruri cari au umplut de gr-oză omenirea. Într-acestea e și *obraznicia brutală* a lordului Roberts. Înainte cu un an ne asigura-se că războiul e terminat. În 10 Decembrie zise în Capstadt următoarele: Dumnezu în înțelepciunea sa a binecuvântat pe Anglia în acest războiu și i-a ajutat armele la în-vingere. *Dacă s'ar pute pomeni* că fost acesta, pe care i-au remunerat-o apoi cu titlul de conte, cu decorațiune însemnată și cu o sută mii de sterlingi. Și de când lordul Roberts a enunțat că războiul e terminat, de atunci înc-oi situația în Africa devine tot mai rea. Dacă s'ar pute pune pe acest înșelător *miserabil*, ar trebui sl-rit să restitue erariului cele o sută mii de sterlingi, ear' el însuși s'el fie îngropat în ministeriul de răz-boiu. Ei însă știu prea bine, că de așa ceva nici vorbă nu p-ute fi. Cu toate că țera noastră fu cercetată de o astfel de nenorocire ca și care istoria noastră nu cunoște alta, Roberts cutriară țera, deschide esposiții, pre-sidază desv-leri de monumente. Credeam, că cel puțin m-rtrea reginei nu o va exploata în favorul său (Nu de mult Roberts a pre-sida festivitatea desv-lerii unui portret al reginei Victoria). Când regina era muncită de neîncredere, căci ministrii o mințeau, a chemat la sine pe Roberts și l'a întrebat despre adevăr asupra războiului. Nu stie ni-menea ce va fi referat el. Știu însă toți, că urmarea destăinuirilor făcute de el a fost m-rtrea reginei Lordul Roberts a fost destul de temerar spre a reînprospeta memoriei n-rtre această teribilă întâmplare. La așa mare obraznicie nu știm exemplu.

La societatea de lectură a junilor din Segsárd s'a întâmplat Duminecă după amiază, bătaie și omor. Flăcării au dat în c-rtă, din cauza fetelor, ear' de la c-rtă au trecut la păruială, în cursul căreia un flăcău a fost ucis. Sunt arestați o mulțime de „membri”.

Petrecere în Stena. Tinerimea română din Stena înv-ță la serata și petrecerea ce o va ar-ntia Duminecă (21 Octob. st. v.) din prilegiul sfințirii nou edificăției bisericii gr-or-de acolo. Intrarea: loc de șeșut 80 fileri, loc de stat 40 fileri. Venitul e destinat bisericei. Programul seratei e următorul: *N-rodul și negustoriul*, dialog de Anton Pan, predat de Pavel Catrin și Ioan Bercan; *Pe lângă noi*, poezie de G. Coșbuc, declamată de Valeria Pulcă; *Otrava de h-nciogi*, comedie de Anton Pop, predată de Mărioara Searneciu și George Borcoman; *Nu mai una*, poezie de G. Coșbuc, declamată de Pavel Catrin; *Ce v-nt, m-ncă-i-ași ochii*, anecdotă de Ioan C-ndea, predată de Ioan Oprea; *O cântare*. Începutul la 7½ ore s-ara.

Știri m-erunte. În Filadelfia s'a escat foc într-o pr-avălie de mobile, instalată într-o casă cu nouă caturi. Flăcările au cuprins în scurt timp întreg colosul de edificiu, așa că mulți inși n'au mai avut timp să se refugieze, ci au ars de vii. De sub ruine au scos până acum vr-o cincisprezece cadavre. — În Hi-d-ega, comună românească în Chior, un foc năprasnic a mistuit în 21 Octob. n. 35 case cu toate acarele și clădirile economice. Aprope 300 de omeni au rămas fără adăpost și fără mijloace de traiu. Asigurați n'au fost. — Poi-m-ane (3 Novembre) se va face sfințirea edificiuului nou al gimnasiului rom. catolic din Brașov. Actul sfințirii va fi condus de epis-copul Majlath.

ECONOMIE.

Rugare către membrii „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”.

Precum îndeobște este cunoscut, ț-nera noastră reuniune agricolă se susține apr-ope numai din taxele dela membri. Deasemenea este cunoscut, cum în schimbul acestor taxe comitetul central al reuniunii împarte an de an într-ii membrii reuniunii în mod gratuit fel de fel de semințe de nutrețuri, de c-nc-șă italiană, apoi pădureți, altoi, galițe de soiu etc., ba în timpul din urmă, înc-ât a îng-duit starea materială, a procurat 3 vițele, 2 oi și un berbec de soiu, cari s'au dat și ele membrilor, tot în mod gratuit, spre pr-asilă. Spre a răsp-ândi în cercuri cât mai largi folo-sitoarele povești despre unii sau alții rami de economie, comitetul a tip-rit unele cărți, pe cari parte le împarte gratuit, parte le pune în v-nzare cu preț redus. Fără a aminti de deseale întruniri agricole, ț-ntute la fața locului prin comune, de tovar-șii agricole și de înșoțirile de credit s-atești sistem Raiffeisen, întemeiate la st-ruința și cu conlucra-re noastră, comitetul pune la cale an de an ț-nera, a cătoe unei expoziții de vite și de p-ome, expoziții împreunate cu distribuire de premii în bani.

Aceste premise, cererea ce o adresăm membrilor nostri este, să binevoescă a lua la

cunoștință pe calea ac-asta, că cu scop de a se put- încassa taxele cu mai multă ușurință și fără cheltui-ală — cuitanțele despre taxele pro 1901 ni-am luat voie a le transpune oficiilor protopretoriale din Sibiu, Seliște, Mercurea, Sebeșul-s-ăsesc și Nocrich, cari officii au primit cu multă prevenire încassarea ace-lora prin organele ce le stau la dispoziție.

Suntem în firma credinței, că stimabili nostri membri, p-etrunși de însemnătatea reu-niunii, pe cari datori suntem să o susținem cu toții, nu ne vor lipsi de valorosul sprigin oferit și până acum, și pentru ceea-ce fi rugăm să primescă și pe ac-astă cale sincera noastră recunoștință și asigurarea despre fr-ățeasca dra-goste ce li-o păstrăm.

Sibiu, 20 Octomb. n. 1901.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”.

Demetriu Comșa,
președinte.

Victor Tordășianu,
secretar.

FELIURIMI

Sfaturile unui rege către fiii săi. Chulalongcorn, regele Siamului, care în anul 1897 a vizitat ț-urile europene și a fost și în Budapesta, e om înțelept și domnitoriu bun, ceea-ce apare și din sfaturile ce le-a dat fiilor săi când i-a trimis la învăț-ură în Europa. În aceste sfaturi zice și următo-rele:

„Am aflat de bine să întrebuințez pentru educația voastră o parte din averea mea privată și nu să recurg la vistieria statului spre acest scop, cum era usul până acum. Creșterea bună prețuesce mai mult de cât bogățiile, pentru-că e stabilă, pe când bogățiile sunt trecătoare. Nu uitați, că de-și sunteți prinți, totuși e întrebare că de la următorul rege al Siamului căp-eta-veți ore oficiu compatibil cu rangul vostru? S-ve faceți studiile cu cea mai mare serioșitate și conșciențiositate, pentru-ca după aceea să pu-teți produce lucruri cari să fie spre binele și gloria patrii voștre și omeniei. Dacă e prinț și patrie crește viața în trândăvie, și al-ergă numai după plăceri: nu e mai bun de cât o viță, ba prețuesce chiar mai puțin, fiind-că vita după m-rtrea ei lasă piele, c-rne, oșe, cari sunt spre folosul omeniei. Dați-ve deci silința să ve câștigați astfel de cunoșcințe, cari să v- rădice peste nivelul vitelor, și atuci tatăl vostru se va simți pe deplin răsplătit pentru cheltuelile avute cu creșterea voastră. Rentă anuală căp-etați dela tatăl vostru, acesta însă și-o cap-eta dela ț-eră, ca Domnitoriu și rege. Nu e permis deci să pr-adați fără nici un folos acesti bani, ci să i întrebuințați astfel, ca să fie spre folos patriei voștre. Și z-ou, foarte rău ași întrebuința banii ț-erii, dacă ași plăti din ei datorii făcute de fiii mei. Ve recom-ând deci să nu faceți datorii, căci dacă va trebui să v-le plătesc eu, nu veți s-ăpa fără pedepsă. Dorese, ca în Europa să pu-neți pondul principal pe însușirea limbilor și științei matematice. Dorese să ve însușiți limba germană, fran-esă și englesă, deosebi însă ceste două din urmă. Apoi să faceți studii asupra artelor și științelor europene. În Siam sunt foarte puține cărți, și anume din cauza că avem puțin contact cu alte ț-eri. În Europa e tocmai contrar, pentru că acolo locuitorii diferitelor ț-eri sunt în neconșciență contact unii cu alții și astfel mereu își comu-nică reciproc păr-erile, opiniunile, i eile...

Așa grăescce un rege asian către fiii săi!

Nepotul s-orelui și rege al regilor. Cei cari iubesc titlurile, pot să iie esemplu din următorul titlu, despre cum ar fi să se în-tituleze, spre a deveni celebri — de es. cei cari cu at-ata predilecție se în-titulează „Doctor” fără să fie, „mare proprietar” fără să aibă o fașie de p-ământ proprie a lui, ori „de” fără să fi fost prin aretul familiei lor piele de c-âne (diplomă de nobil), de cât d-oi cu trupul viu cu tot al dulăilor. Acești ono-rabili prototipuri de modestie să învețe deci de la Majestatea Sa prealuminată Theebau, regele Burmei, cum să-și ticluescă titlurile. Theebau avea următorul titlu:

„Majestatea Sa preavest-ă și glorioasă, Domnul Ishaddanului, regele elefanților, posesor al multor elefanți albi, st-ăpân al mine-lor de aur, argint, rubin și ambră, principe al Thimaparant și Tampadipei, cum și Do-minitor al altor mari imperii și state, principe al tuturor căpetenilor de seminții purtătoare de umbrelă, protectorul credinței, cel mai iub-it nepot al s-orelui, preagrațios st-ăpân al

vieții și morții, rege al regilor, st-ăpân peste infinite p-ământuri și nemărginită înțelepciune”.

E titlu frumos! Ori nu? În butul titlu-lui seu șunturugesce însă Luminăția sa ne-potul s-orelui, în 1885 totuși a fost detronat de Englezi și pus la r-ecore.

Voce misterioasă. Coppé, renumitul poet frances istorisescce următ-orea întâmplare misterioasă: Înainte cu câțiva ani într-o s-eră, când tocmai se pregătea să se culce, a aud-it că l strigă cineva pe nume. A privit împe-jur, — dar' în odaie nu era nimeni afară de el. Închipuire, și-a zis Coppé, și se îm-păcase deja apr-ope de tot cu ac-astă esplicare, când vocea t-anică de nou i-a roștit numele. Frap de misterioșitatea întâmplării, și-a fre-cat ochii și fruntea, spre a se convinge, că treaz e în adevăr? Și eată acel cineva și a treia-ora l strigă pe nume! Atunci a recu-noscut vocea aceea străină și totuși cam cu-noscută. Era vocea lui proprie, plină de jale, apr-ope de pl-ân. Il tăiaseră sudorile și n'a c-utezat să răm-ână acasă. A doua-zi, a treia și a patra zi aceeași scenă i-se repeta și po-etul s-ă boln-ăvit, de agitație. În sf-erșit a fă-cut ceea-ce de timp îndelungat în mai fă-cuse: a început să se r-oge. După rostirea rugăciunilor s'a alinat, ear' vocea nu l mai striga pe nume. De atunci Coppé a devenit om foarte religios.

Cărți și reviste.

„Curierul literar” Nr. 2 d-oi. 4 Oc-tobre st. v. a ap-ărut cu următorul sumariu: *Reînviere*, poezie de St. O. Iosif; *Marchisul* schiță de I. A. Basarabescu; *Cosașul*, poezie de Maria Cioban; *Despre antichrist* (urmare) studiu de literatură populară, de Il. Chendi; *Bolnavul*, poezie de Ioan B-arseanu; *O scris-ore a lui A. Cog-ălnicean către Mihail Cog-ălnicean* (inedit), comunicată de P. V. H.; *Logodnica m-rtă* (după o baladă c-ehă), de D. Angel; *Scris-ore din Paris*, de Toma Dragu; *În t-omnă*, poezie de Andrei Naum; *Dimitrie Tichindeal* (portret și schiță biografică); *In vis*, poezie de Dimitrie Nanu; *Cădere la Rinului* (din „Căl-ătoriile” lui Dinica Goleșcu, 1825); *Quies*, poezie de Stans; *Înmorm-ntarea poeziei*, de Gr. M. Alexandrescu (1874); *Caricaturi* de N. S. Petrescu; *Din poemele baiaderelor*, (c-ântec de pe c-osta sudică a Ceylonului) tradus de C. N. Bour; *Portrait neispr-ăvit*, schiță de I. Adam; *S-ara*, poezie de J. P-odeanu; apoi d-ări de s-ēmă, știri literare, glume, cugetări.

„Curierul literar” apare odată pe s-ep-t-m-ână în *București* și costă 14 corone pe an. Redacția și Administrația în *București*, Strada Sp-ătariului Nr. 28.

Povești pentru anul prim școlar, lecțiuni după treptele formale, de Dr. Petru Șpan. În unii din numerii recent-ii ai acestui ziaru, am amintit la acest loc despre aparițiunea unei broșuri, care cuprinde povești prelucrate după treptele formale, de profesorul nostru seminarial Dr. Petru Șpan. Re-venind acum din nou la aceasta, vom espune în câteva cuvinte și păr-erea noastră asupra acestei valoroșe broșuri.

Av-nd în vedere lucrul laudabil, ce s'a realizat prin înțel-pta idee de a publica în broșură povești (6 la număr) după treptele formale, nu putem decât să felicităm pe dl Dr. Șpan, care 'și pune eminentele sale cu-noscințe pedagogice tot mai mult și mai des în folosul învăț-ătoriei noastre.

Prin publicarea acestor povești în broșură s'a dat în m-ana învăț-ătorului apr-ope întreg materialul din religiune pentru anul prim de școlă; astfel învăț-ătorul l-ângă aceste povești puțin — p-ote unele rugăciuni mai ușore va mai av- de adaus în acel an.

Importanța broșurei însă culminează în aceea, că i-s'a dat învăț-ătoriei o lucrare completă, de ore-ce nu este edată de un di-letant, ci de unul dintr-ii cei mai versați b-ărbați de ai nostri ai pedagogiei; astfel st-ând lucrul, învăț-ătorii chiar și cei mai puțin orientați în metodel treptelor formale, n'au decât să se pregătescă din ea propun-nd în-tocmai așa cum se cuprinde acolo.

În așa lu-ând în considerare faptul preț de 1 cor., nu putem din destul a o recomanda învăț-ătorilor nostri spre procurare, afl-ându-o la noi în librăria archidieceșană, și folosindu-se de ea vor put- ved-e înșiși câtă înlesnire s'a făcut prin publicarea ei nu numai în ale-gerea, ci mai ales în propunerea studiului religiunei la anul I. de școlă.

Despre „Sermanul Fekete J-ška” se spune de ajuns în cele de mai sus, dar' nu mai puțin succese sunt și „Vodă Dospitu”, „Un om al situației”, tip par' că fotografiat fidel de pe anumiți — indiviți; ear' „Mister William” e caricaturisarea obiceiului românesc de a pune pondul principal pe bancheturile și petrecerile date din prilejul diferitelor adunări culturale, cum și caricaturisarea sg-ărceției și indolenței noastre față de cauzele culturale.

Cartea costă 2 corone și se p-ote pro-cura dela tipografia A. Mur-șanu din Brașov și dela librăriile românești.

Nr. 354—1901

[220] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de paroch din parochia de clasa a III-a *Cheuchiș*, prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fașionate în cōla B. pentru întregirea dotațiunei preoțesci de la stat.

Concurenții la acest post au a-și așterne petițiunile instruite conform normelor legilor în vîgore la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis și a se prezenta în vre-o Duminică sau sîrbătoare la biserica parochială, spre a-și arăta desteritatea în cântări respective a celebra și a cuvînta.

Deeș, 10 Octobrie 1901.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. Deeș.

Teodor Hermann
protopresbiter

Nr. 854—1901

[222] 1—3

Concurs

În sensul veneratului ordin consistorial din 24 Iulie a. c. de sub Nr. 6489 Bis. prin această se scrie concurs pentru întregirea parochiei de clasa a III-a *Măguri*, cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fașionate la cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Doritorii de a concura la acest post au

a-și așterne suplicele lor în termenul susindicat, subscrisului oficiu, fiind instruite conform normelor în vîgore, și a se prezenta în vre-o Duminică sau sîrbătoare înaintea alegătorilor pentru a celebra și cuvînta.

Oficiul protopresbiteral rom. gr. or.
Cluj, 30 Iulie 1901.

Tulliu Roșescu
protopresbiter

La **Librăria arhidieceșană** se află spre vîndare următoarele icōne:

Ingroparea Domnului (Aer)

Mărima 56/68 cm.: simple 21 cor., fine 27.40 cor., tōrte fine 39.20 cor.

Mărima 63/79 cm.: simple 27.40 cor., fine 39.20 cor., tōrte fine 48.40 cor.

Mărima 74/100 cm.: simple 39.20 cor., fine 48.40 cor., tōrte fine 70 cor.

Mărima 82/120 cm.: simple 48.40 cor., fine 70 cor., tōrte fine 98 cor.

Mărima 110/140 cm.: simple 67.20 cor., fine 89.60 cor., tōrte fine 117.60 cor.

La **Librăria Tipografiei Arhidieceșane** se află de vînzare:

Ce-i cerul de Camille Flammarion C. 1.50
Din romanul unei vieți, de Stefan

Braborescu „1—
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10
bani mai mult.

Fotografiile grupurilor

(6 bucăți cu grupuri diferite), cari au luat parte la „Petrecerea populară” aranjată în 9/22 Septembrie 1901 de „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” se efectuează în opt zile de la data primirii comandei cu prețul de **3 corōne** bucata (măr. 48/32) plus pachetare și porto postal prin *

★ **Librăria Tipografiei arhidieceșane.** ★

Povești
pentru anul prim școlar

Lecțiuni după treptele formale

de

Dr. Petru Șpan.

Se pōte procura cu prețul de **1 corōnă** dela

Librăria Tipografiei arhidieceșane.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia arhidieceșană**:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvîntarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vînzare la **Tipografia și Librăria arhidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pînză neagră **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Op premiat de Academia Română.

Semințe
din
Agrul lui Christos.**Cuvîntări bisericesci**

de

Zacharia Boiu,

asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvîntare arhierescă.

Tom. I.: **cuvîntări la tōte Duminicile de preste an.**

„ II.: „ „ „ **prasnicele și sîrbătorile, precum și la casuale bisericesci.**

„ III.: **cuvîntări la înmormîntări parastase etc.,**

Prețul fiecărui tom 3 corōne și porto postal.

Se află de vîndare la **autorul** și la

Tipografia și librăria Arhidieceșană Sibiu

La **Librăria Tipografiei arhidieceșane din Sibiu** se află de vîndare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvîntarea Înaltpreasîntății Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de tōte zilele. — Polunoșnița Sîmbetei. — Rînduēla Utreniei — Ciasul dintăiu, al doilea și al șeselea. — Rînduēla Obedniței. — Ciasul al nouēlea. — Rînduēla Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sîntei cuminecături. — Cînstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicițele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste sîptemănă. — Troparele și Condacele sîntilor de obște după rînduēla Sinasariului. — Bogorodicițele troparelor ce se cîntă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinasariul pe tōte lunile. — Păschălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începînd cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre rubricile Păschăliei și folosirea acelor. — Însemnarea cum se cetesc Evangeliile Voscesnelor dela Duminică întăia după Rusalii, a tuturor sîntilor, până la a cincia Duminică din Postul mare, preste tōți ani.

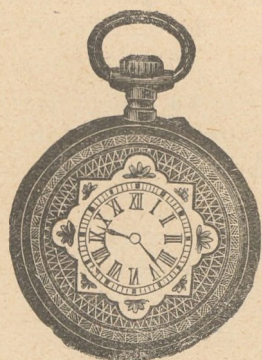
Format octav, 397 pag. Prețul: broșat **2 cor.**, legat în pînză **2 cor.** 40 fil., legat în piele roșie cu copcii **4 cor.**

Orolōge de pārete și deșteptātōre dela 1 fl. 50 cr. în sus.

* **Numai marfă bună și solidă.**

* **Prețuri eftine, garanție conscientioasă.**

*

Orologiu de dame de argint veritabil, mărime 30 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni, aceeași calitate, mărime 50 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni sîu de dame, aceeași calitate, cu capac dublu, 7 fl. 25 cr.

JULIUS ERŐS

SIBIU

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Cel mai mare deposit de orolōge, juvaericele, aurării și argintării din Transilvania recomandă eftin și bun tōte produsele ciasornicăriilor, juvaergiilor și opticeilor.

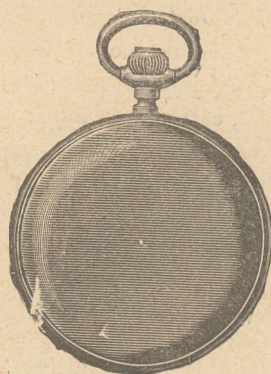
Potire, cruci, cadelnițe, candelē pentru altar, etc., tacāmuri și vase de masă cu prețurile originale de fabrică.

Cercei, inele, broșe și bracelete cu sîu fără petri scumpe.

Inele de căsătorie gata în ori-ce mărime.

Cadouri de nuntă și botez potrivite cu prețurile cele mai eftine.

[113] 22—30

Orologiu de domni remontoir de nickel, 50 mm., cu 3 capace tari 4 fl. 25 cr.

Același cu cutie de oțel oxidat în negru 4 fl. 40 cr.

Același deschis, cu sticlă de cristal 3 fl. 50 cr.

Lanțuri de argint veritabil dela 1 fl. în sus. Lanțuri de aur veritabil dela 9 fl. în sus. Orolōge deșteptātōre de nickel dela 1 fl. 60 cr. în sus. — Se trimite pe lāngă rambursă; ce nă corespunde se schimbă imediat sîu se trimit banii înapoi.

Reparaturi de orolōge se eșecută bine și eftin.